

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:

Helyben: negyedévre 3 kor. — egész évre 12 kor.
 Vidéken: negyedévre 5 kor. — egész évre 20 kor.

Felelős szerkesztő és lapkiadótulajdonos:

LÁSZLÓ JÓZSEF.

Egyesszám ára 4 fillér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Debrecen, Csapó-utca. — Telefon 275.

TOLLHEGYEN.

— június 7.

(Kasza és szurony.) Isten megteríti a természet asztalát azéles muggal, leletlen izgatók tolakodnak Isten áldása körül, hogy a laplálék keserűvé létezzék. A megfutamodott darabon-gárda hátramaradott őrszeme, Kristóffy ur rendezti a gyalázatos árnyat s ő kergeti a népet a népjogok jelszava alatt véres összeütközésekbe, szörnyű romlásba Jaj azoknak, kiknek lelkét terheli a szörnyű bűn, a kik a kaszát és a szuronyt félelmetes összeütközésekbe kergetik. Ég adja, hogy a magyar földműves hagyományos józanese diadalmaskodjék a népbolondítás felett s ne hulljon egy csepp jó magyar vér sem erre a földre, melyet eléggé megáztatott már apánk hulló vére! Ki fog ábrándulni a magyar azokból, a kik tévútra vezették s ekkor a kasza és szurony is megmarad rendelkezése mellett; a kasza élelmét szedje le a népnek, a szurony védelmezze a hazát!

*

(II Vilmos — engesztel) Kiváló előzékenységet tanusít a Bécsben időző német császár a magyar urak irányában. Lám, milyen szép eredménye az a nemzeti ellenállásnak, hogy a hatalmas uralkodó, ki előbb a fejünk felett szerződött a törvénytelen kormányval, ma már észre vesz bennünket és a kedvünket keresi. A gyávát megveszik, a bátrát megbecsülik — II. Vilmos császár előismerése kárpótolt bennünket a Luégerék dühöngéseért.

*

(Lóverseny.) Kezdődnek a debreceni lóversenyek. Sok sikert kívánunk hozzá. Az eszmekezes hozza eszünkbe, hogy magyar ló győzött a bécsi lóversenyen, ez az eredmény hevítse a magyar sport lovagait. Eszünkbe jut egy másik verseny, az, a melyen majd Wekerle és Beck futtassanak a politikai mezőkön. Valjon itt is a magyar színek győzelmét konstatálhatjuk-e.

Politikai hírek.

— **Wekerle a királynál.** Bécsből jelenti tudósítónk: Wekerle Sándor miniszterelnök ma délelőtt tíz órakor Schönbrunnba hajtatott, ahol a király délelőtt tízelegy órakor külön kihallgatáson fogadta. Az a hír, hogy az osztrák miniszterelnök tegnap látogatást tett volna Wekerle magyar miniszterelnöknél, téves, mert a két miniszterelnök csupán a német nagykövet által Vilmos császár tiszteletére rendezett ebéden találkozott először egymással és hivatalosan egyáltalában nem érintkezett.

Későbbi táviratunk jelenti Bécsből: Wekerle miniszterelnök déli 1 órakor távozott a királyi kihallgatásról. A miniszterelnök az 1906. évi állami költségvetésről tett jelentést Ő Felségének. Azután több látogatást tett, részt vett az udvari ebéden s visszautazott Budapestre.

Weszprém Zoltán beiktatása.

— Saját tudósítónktól. —

— június 7.

(B.) **Weszprém Zoltán** főispán ma délelőtt mindkét törvényhatóság színe előtt letette a hivatali esküt.

Öröm és meglegedés szállt eme törvényes kötelességteljesítés nyomán minden szívre. — Ifjak és öregek, akik ilyen esatát átviharzottak már kökemény szívvel, most nem tudták elfojtani a meghatottság előtörő könnyeit.

Két törvényhatóság bizodalma, nem szeretete a tisztelet és becsülés kincseket érő glóriájával fon körül egy puritán bürokratát, aki hosszú közpályája alatt mindössze néhány napot töltött még csak a forumon. Egy historiai nevezetességű megye és egy hatalmasan önértetes város meghajtja lobogóját a háttérből csendesen elővonuló hivatalnok előtt és ragyogó szemekkel hirdeti, hogy benne látja vágyainak megvalósítóját.

Hát nem csodálatos mindez?

Néhány hónappal ezelőtt még szerény, magába zárkózott hivatalnok, aki íróasztala mellett szinte hihetetlen gyorsasággal intézte el az aktákat; ma már kelső méltósága két hatalmas törvényhatóságnak, körülvéve a szeretet és becsülés azon ritka méreteivel, amely különösképen azért értékes, mert a hódolat árnyéka sem férközik közel hozzá.

Eme csodálatos tény megfajtése nem követel pszichológiai műszereket. Az okozat csalhatatlanul rámutat az okra, amely lényegében az, hogy Weszprém népszerűségének mindedig csak lappangania lehetett a szívekben, mert felszínre jutására nem volt alkalmas pillanat.

Főispánna való beiktatásának napja azonban egész nagyságában feltárta mindenki előtt páratlan népszerűségét és azon elismerés és becsülés horoszkópját, amelyet két törvényhatóság táplál puritán egyénisége irányában.

Őszinte kijelentés, hogy **Weszprém Zoltán**nak mai ünneplése jól esett a krónikásnak is. Azonban egészen más okokból, mint a két ünneplő törvényhatóságnak.

A főispán programja, amelynek lelkes szeretettel tapsoltak ma a vén közgyűlési termekben, ezuttal nem izgathatja a krónikás bonckését. Az a program, amelynek fórumra dobott jelszava a *munka*, — mindössze annyit követel a hetedik nagyhatalomtól, hogy várakozó álláspontra helyezkedjék. Az

sem érdekel, hogy a főispán jó demokratának bizonyult, aki egyformán fog majd kezelni minden társadalmi és gazdasági érdekkört.

A krónikás két könnyeseppből szűri le egyéni meglegedését. Mindkét könnyesepp akkor szaladt a főispán szempillájára, amidőn munkásságának elismeréséről beszélt.

Elismeréssel hajtjuk meg lobogónkat eme két tiszteletreméltó könnyesepp előtt. Dokumentumai ezek annak, hogy egy egész egyéniség az elismerés minden babérját munkásságának javára könyveli el. Bizonyosságai annak, hogy a munka nemességébe vetett fanatikus meggyőződés képes egyedül szeretettel láncolni magához az önös érdekek milliónyi láncszemeit. A munka hitvallása tudja csak a bárány jámbor kolompját akasztani az élet porondján egymás tyukszemére hágó farkasoknak.

Tisztelet adassék ezért ismételten annak a két könnyeseppnek; az a tisztelet, amelyben benne rejlik egyuttal az elismerés, a köszönet, a buzdítás; az a tisztelet, amely nem követel egyebet az immáron esküt tett főispántól, mint hogy további működésében is igazolja azt a két — könnyeseppet...

*

A beiktatás részletei itt következnek:

A vármegyénél.

Lobogók lengnek a piac utca palotáin. A vármegyeháza elé nyolc órától kezdve szakadatlanul érkeznek a vármegyei bizottsági tagok, vendégek és érdeklődők. Első pillanatra meg lehet állapítani, hogy általános lelkesedés és szeretet várja **Weszprém Zoltán** főispán székfoglalóját. A vármegyeháza előtt egybegyűlt közönség viharos éljenzéssel üdvözlö az installációra disznagyarban érkező notabilitásokat.

Az új korszak szele... Disznagyar és ünnepi áhítat.

A közgyűlési terem lassacska egészen megtelik. Pontban kilenc órakor elfoglalja az elnöki széket **Pénzes Sándor** árvaszéki elnök, akit betegágyából szólított oda a kötelesség. Dr. **Czeplédy Mihály** t. ügyész udvariasan az elnök mellé ülteti gróf **Zieny Géza**, a világhírű mánás zeneköltőt, a megye első virilistáját. A disznagyarok színesen, hangulatosan olvadnak össze a fekete császárszabókkal. A megye és város képviselői **Thaly Kálmán** és **Rákosi Viktor** kivételével, akik betegsüggükkel mentették ki magukat, — disznagyarban jelentek meg.

Kilenc órakor megszólal az előki-
csengő... Ugyanaz a hang, mint 10 hét-
tel ezelőtt és mégis mennyire más! Akkor
az abszolút uralom királyi biztosa apellált
a szuronyokra, most az alkotmányos éra
hajnalhasadásának dallamai csilingelnek
benne...

Pénzes Sándor elnök a következő sza-
vakkal nyitja meg a közgyűlést:

— Tekintetes közgyűlés! Szabályrende-
letünk értelmében kötelességem lévén a mai
közgyűlésen elnökölni, a törvényhatósági bi-
zottság tagjait és vendégeit szívből üdvözlöm.
Bár általánosan köztudomású, hogy a tárgy-
sorozat első pontját a főispáni eskü kivétele
és a beiktatás képezi, — örömmel ragadom
meg az alkalmat, hogy az alkotmányos éra
beáltával beköszöntött főispáni beiktatás je-
lentőségét kiemeljem. Bizonyára az új éra
áldás:hozó lesz magyar hazánkra. Ezen re-
ménytől eltelve a közgyűlést megnyitom és
felkérem a h. főjegyző urat, hogy *Weszprém*
Zoltánnak a vármegyei főjegyzőségről való
lemondását terjessze elő.

Pákozdy Sándor h. főjegyző felolvassa
a lemondó iratot, a melyben *Weszprém*
fájdalommal mond búcsút a vármegye tisztí-
karának, amelynek kebelében negyedszázadot
töltött el és támogatásukat kéri az új álla-
sában.

Az állandó választmány javaslatára egy-
hangulag elhatározzák, hogy *Weszprém*
Zoltánnak a főjegyzői állásról való lemon-
dását nyugdíjigényeinek fenntartásával tudomá-
sát veszik és a nyugdíjszabályzatot ennek
folytán szükségessé vált módosítás jóvá-
hagyása iránt felterjesztést intéznek a bel-
ügyminiszterhez.

Miután ilyenformán a főispáni eskü le-
tételének akadálya nem volt, az elnök *Rásó*
Gyula vezetésével *Lengyel Endre*, *Kovács*
Gyula, *Weszprém István*, *Csapó István*,
Dr. Nagy Gábor, *Csák Gyula* és *Dr. Baltha-
zár Dezső* bizottsági tagokból álló küldöttsé-
get menesztett a főispánérré.

A teremben megjelenő főispánt percekig
tartó taps és éljenzés fogadta. — Gyönyörű,
fehér zöld díszmagyar feszült a főispánon, a
kit láthatólag megindultá tett a szeretetnek
spontán megnyilatkozása.

Az éljenzés lecsillapultával *Pénzes*
Sándor elnök melegen üdvözölte a főispánt
és felkérte, hogy tegye le az esküt és fog-
lalja el az előki székét. — Az eskümintát
Pákozdy Sándor h. főjegyző olvasta fel. A
főispán erős, határozott hangon ismételte az
eskü szövegét. Az eskütétel után folytonos
éljenzés közben elfoglalta az előki székét
és nyomban elmondta székfoglaló beszédét,
amely egész terjedelmében így hangzik:

Tekintetes törvényhatósági bizottság!
Mélyen tisztelt közönség!

Mély megilletődéssel foglalom el Isten-
nek, hazámnak, királyomnak és a törvény-
hatóság közönségének tett esküim elhangzása
után szeretett vármegyémnek kormányzói
székét, azzal az erős elhatározással, hogy
szerény tehetségemet s tudásomat, akarat-
erőmet és férfiúi egész lelkeseződésemet e
perctől kezdve teljesen új állásomnak szen-
telve, mindent elfogok követni arra nézve,
hogy azt a bizalmat, amellyel engem a leg-
magasabb királyi kegy kitüntettet, ezt a ro-
konszenvet, szeretetet és ragaszkodást, a
mellyel önök engem érdememen felül körül-
venni méltóztatnak — amelyet én eléggé
meghálálni képes soha sem lehetek, jóka-
ratu törekvéseimről amely mértékben
leghalább kiérdemelnem. (Eljenzés) Egyéni
gyarlóságom az új állásommal járó feladatok
nagy súlyát arányban egyáltalában nem
álló gyengeségem tudatában e megilletődés
tekintetes törvényhatósági bizottság, súlyos
aggályokká is fokozódik nálam, s hogy en-

nek dacára mégis ezen diszes, de sokszor
tövisekkel bélelt székét elfoglalni merészelem,
erre vonatkozó okaim a következők:

Az ország legkiválóbb vezérférfiaiból
álló jelenlegi alkotmányos kormányának
szívből-lelekből híve vagyok, e kormány poli-
tikájának minden vonalon való győzelmét
a legnagyobb odaadással támogatói benső
meggyőződéseim szerint hazafias kötelesség
és ha ez a kormány, a felőlem nyert infor-
mációk alapján elismerem, hogy erőmet és
arra való hivatottságomat tulbecsülve jónak
látta, hogy engem eddigi szerény működési
körömből kiszólitson s politikájának munka-
társává avasson: hazám iránti kötelességem-
nek s vármegyém érdekében is illőnek tar-
tottam, aggodalmaim ennek elnyomásával is
a nekem felajánlott ezen diszes bizalmi ál-
lást, a melyet pedig nem kerestem, amelyért
nem törekedtem, de a melyben az én szere-
tet vármegyémnek javát és érdekeit továbbra
is munkálni módomban leendő: elfogadni.
(Eljenzés)

De bátorított még engem ezen sokak
előtt talán méltán merésznék látszó vállal-
kozásra az a benső viszony is amelyben én
ennek a törvényhatóságnak érdemes tisztí-
karával és bizottságának tagjaival állok, a
kik részéről én hosszú közigazgatási pá-
lyámon mindenkor meleg szeretetet,
odaadó támogatást, gyengeségeim iránt pe-
dig folytonosan jóakaratu elnézést tap-
asztaltam; amelyeket mélyen tisztelt
uraim jövőben is számítani bátorodom,
szokásos dolog, tekintetes törvényhatósági
bizottság, hogy a törvényhatóság élére ki-
nevezett főispán a mikor letett esküje után
állását elfoglalja követendő irányelveire
nézve részletes és tüzetes programot ad.

En tekintetes közgyűlés ebben a terem-
ben azt hiszem felmentettnék érezhetem
magamat ez alól. Hiszen egy negyed száza-
dot meghaladó időt a vármegye ügyeinek
munkálásában az önök körében éltem le, és
ösmerik önök egész egyéniségemet egész
múltamat. Elegendőnek tartom azért, ha itt
csak azt jelentem ki, hogy programom
lesz új állásamban is a munka és becsület
törekvés mindarra vonatkozólag, a mi edes
hazám és szeretett vármegyémnek a javára
szolgálhat.

Politikám a béke, — ahol kell a ki-
engesztelés, a jog, törvény és igazság, tér-
nek és alkalomnak keresése és kinalása a
társadalom minden tényezőjével szemben
arra nézve, hogy vállalva együttműködé-
sünkkel hazánknak, és közelebből várme-
gyénknek szellemi és anyagi téren való boldo-
gulását előmozditsuk. (Eljenzés)

Felkezeltek, társadalmi osztályok fog-
lalkozási ágak között különbséget én nem
ismerek, minden egyes életkor és érdekkör
közreműködését keresem közös célunk a
közös előmozdítására irányzott közös törek-
vésünk előléérére. Az 1886: XXI t.-c. azon
rendeletét, hogy a törvényhatóság élén
a főispán áll, én úgy fogom fel, hogy míg
egyrészt a törvényhatóság önkormányzati és
önrendelkezési jogát aggódó gondossággal
respektálni, sőt azt ha kell védelmezni fo-
gom, a törvényhatóság közönségének a köz-
ügyek ellátására irányuló érdeklődését tölem
telhetőleg fokozni töreksem: másrészt szán-
dékomban arra ügyelni, hogy az állami akarat,
a mikor a törvényes alapon s törvényes
formában jelentkezik a legszélső perifériákon
is teljes hatályossággal érvényesüljön.

Ezekben foglalom össze legrövidebben
az én program pontjainak s ezeket ezem
előtt tartva azt a kérést intézem a tör-
vényhatóság tekintetes közönségéhez egész
lelkességgel, hogy feladataim megoldásában,
kötelességem teljesítésében engem támogatni
méltóztatssanak.

En a mai naptól kezdve nem ismerem
más kötelességet más óhajt, mint a kor-
mányzatomra bízott két törvényhatóság ér-
dekeit szolgálani, azokat istápolni, hogy azon-
ban ezt tehessem, szükségem van mind-
nyájuknak buzgó támogatására.

Ajtóm folytonosan nyitva áll mindenki
számára. Nem lesz az a panasz, az a kére-
lem, az a tanács, származzék nagytól vagy
kicsinytől, amely nálam jóakaró meghall-
gatásra s orvoslásra nem találja. Egészen az
önöké leszek.

Adja Isten az ő áldását az én becsü-
letes jóakaratu törekvésemre. S kérem fogad-
janak is illetve tartsanak meg jóindul tok-
ban s támogassanak működésemben.

A székfoglalóra, amelyet zugó éljenzés-
sel fogadtak, *Dávidházy János* esperes vá-
laszolt a törvényhatósági bizottság nevében
ígyen:

Méltóságos Főispán Ur!

Nekem jutott a megtisztelő szerencse,
hogy méltóságodat magas állásában kinevez-
tetése s annak hivatalos elfoglalása alkal-
mából vármegyénk törvényhatósági bizott-
sága nevében üdvözlőjem.

Könnnyűnek, de egyszersmind kedvesnek
tartom a megbízatás teljesítését. Könnnyűnek,
mert e jelen alkalommal nem egy magas
állás iránt kelt a kívánatos — épen azért
sokszor üres és hangzatos szavakból álló
tisztelatazást tennem, hanem az egyént kell
üdvözölnöm magas állása alkalmából. Amott
pusztán az illem, itt a szív van hivatala
nyilatkozni. S épen azért érzem kedvesnek
feladatodat, mert azt kell mondanom, a mit
a szív diktál, a mely nem vázlik külső for-
mák után, de szól az egyszerűség igaz, ke-
resetlen hangján.

Igen, nem szavakkal, hanem a szív
nemes, igaz érzelmével üdvözöljük mi méltó-
ságodat, midőn csak hivatala és nem a
nekünk kedves egyénisége változott. Méltó-
ságod a minta, vármegyénk szülőtte — nem
csak, hanem annak több éven át egyik sze-
rényebb körben buzgó munkása, napszámosa.
Ismertük multját és azért szeretjük. Láttuk
higgadt, komoly, lelkiismeretes magatartását
közelebből azon — Istené legyen érette a
hála — csak rövid ideig tartott szerencsét-
len időszakban, midőn minden, mi alkotmá-
nyos volt, a kényuralom hatalmával fenye-
gettetett. S a multat nézve, bizton tekin-
tünk a jövőbe; meglévén győződve arról,
hogy állásváltoztatása egyéni jellemét, vár-
megyéje iránti szeretetét érinteni nem fogja.

Ismétem és pedig nyomatékkal, hogy
méltóságodat úgy nézzük, mint ki a minta
volt a multban, minta a jelenben s minta
lesz a jövőben is. A helyzet igen, de az
összeköttetés nem változik. Épen azért mi
méltóságod jövőjére nézve kérést nem ter-
jesztünk elő, mert nekünk kérni valónk
nincs; mi várunk és pedig bizalommal vá-
runk. Várjuk azt, hogy méltóságod régi
szerelme vármegyénk, ennek igaza, érdeke,
előhaladása iránt megmarad s ez lesz irány-
adó bizalmi állásából kifolyó teendőinél is.

S ha méltóságodtól épen vármegyénk-
kel való korábbi viszonyára s belső érzetere
tekintetből ez ünnepélyes órában — talán a
szakértők eltérőleg — nem is kérünk sem-
mit, — kérünk Istentől, kinek szolgálatában
egyházmegyénk érdekét is képviseli méltó-
ságod, kérjük azt, hogy tartsa meg méltó-
ságod életét hosszú időig, erőben, egészségben
s családi boldogságban, hogy vezérlete alatt
legyen valahára boldog s virágzó a vár-
megye. S ha talán jönne oly idő, midőn
méltóságod tündöklő állása s vármegyénk
iránti régi szerelme küzdő pontra jutnatna,
hangozzék irányadólag vallásos szívében az
Urnak ama versirő szövege: Ne félj, mert
én ve ed vagyok; meg ne rettenj, mert én
vagyok a te Istened, ki tégedet megerősít-
lek, annak felette segítlek is az én igazsá-
gomnak jobb szárnyával támogatlak téged.
(Ézs. 41: 10).

Az Isten tartsa, az Isten áldja, az Isten
éltesse méltóságodat.

A tisztikar nevében *Pákozdy Sándor*
h. főjegyző üdvözölte a főispánt lendületes
beszéddel.

Dr. Gzeplédy Mihály t. ügyész álta-
lános helyeslés közben indítványozta, hogy
a főispáni székfoglaló és a két üdvözölő be-
széd egész terjedelmében örökíttessék meg
a mai ülés jegyzőkönyvében. Az elnöklő
főispán ezt határozatilag kimondta.

A tárgysorozat második pontjáról, az
alispán helyettesítéséről lapunk más helyén
számolunk be.

Miután még az elnöklő főispán a jegyzőkönyv hitelesét holnap délután négy órára tűzte ki, a közgyűlés a főispán folytonos éltetése közben véget ért.

Küldöttségek.

Weszprémy Zoltán főispán lakosztályába vonult, ahol nyomban fogadta a közigazgatási tanfolyam küldöttségének tisztelgését. A küldöttséget Oláh Károly városi tanácsos vezette a főispán elé. Sorrendben még az alábbi küldöttségek tisztelegtek nála, a vármegye tisztikara és a városok polgármesterei Korács Gyula helyettes alispán vezetése alatt, az alsószabolcs-hajduvidéki egyházmegye Baltazár Dezső esperes, Bősörmény város küldöttsége Somogy Béla polgármester, Szoboszló város Fekete Sándor, Nánás Csohány László, a gör. kath. egyház részéről Lengyel Endre vikárius, A községi jegyzői kar. Pap Sándor vezetése alatt üdvözölte a főispánt. Az állami állatorvosok, a vízszabályozó társulatok, a és a polgári takarékos és segélyező szövetkezet küldöttségének üdvözlésével szakadtak meg a tisztelgések.

A városnál.

Tíz órára volt kitűzve a város rendkívüli közgyűlése, de erősen tizenegy felé közeledett már az idő, amidőn jelezték, hogy a főispán elindult a vármegyei házról.

A városháza lépcsőzete és a közgyűlési terem rendkívül izlésesen volt feldiszitve délszaki növényekkel.

A terem egészen megtöltötték a bizottsági tagok és a vendégek, akik számos törvényhatóságból gyűltek össze. Megjelentek az összes állami, városi és megyei hivatalok vezetői és tisztviselői. Küldöttségileg képviselve voltak az összes hitfelekezetek és iskolák. Nyüzsgő hangyaboly volt a hullámzó sokaság, fényes horoszkópja annak a lelkesedésnek, amely az alkotmányos éra nyomán fakad.

11 órakor végre megnyitotta a közgyűlést Kovács József polgármester. Néhány szóval üdvözölte a bizottsági tagokat és a vendégeket, azután Vecsey Imre főjegyzővel felolvastatta a főispán kinevezéséről szóló belügyminiszteri leiratot. Miután még röviden előterjesztette, hogy a szokásnak megfelelően Hajdúvármegye előzőleg beiktatta a főispánt, amelynél jelen volt a város küldöttsége is, felkérte Márton Imre, K. Tóth Kálmán, Polgári Bálint, ifj. Kertész János, Dr. Tüdös János és Reichmann Ármán bizottsági tagokat, hogy a főispánt hívják meg a közgyűlési tereembe.

A megjelent főispánt impozáns lelkesedés fogadta, amelynek lecsillapultával Kovács József polgármester felkérte, hogy az esküt tegye le. — Az eskümintát Vecsey Imre főjegyző olvasta fel.

A főispán elfoglalta az elnöki széket és következő beszédet tartotta:

Nagyságos Polgármester Ur!
Tisztelt törvényhatósági bizottság!
Mélyen tisztelt közönség!

Mély megilletődéssel foglalom el Istennek, hazámnak, királyomnak és a törvényhatóság közönségének tett esküim elhangzása után és Debrecen városának kormányzó székét, azzal az erőszelhatározással, hogy szerény tehetségemet és tudásomat, akaratomat s férfiúi egész lelkesedésemet a perctől kezdve teljesen új állásomnak szentelve, mindent elfogok követni arra nézve, hogy azt a bizalmat, amellyel engem a legmagasabb királyi kegy kitüntetéssel, azt a meleg rokonszenvet, a melyet önök irányom-

ban tanusítani kegyesek, jóakaratu becsületes törekvéssel valamely mértékben legalább kiérdemelhessem.

Egyéni gyarlóságom az új állással járó feladatok nagy súlyával arányban egyáltalában nem álló gyengeségem tudatában e megilletődés tekintetes törvényhatósági bizottság súlyos aggályokká is fokozódik nálam s hogy ennek dacára mégis ezen díszes, de sokszor törvissel bélelt széket elfoglalni merészelem, erre vonatkozó okaim a következők:

Az ország legkiválóbb vezérférfiaiból álló jelenlegi alkotmányos kormányunk szívből lélekkel híve vagyok, e kormány politikájának minden vonalon való győzelmét a legnagyobb odaadással támogatni benső meggyőződésem szerint hazafias kötelesség, és ha ez a kormány — lehet, hogy érdemet s arra való hivatottságomat tulbecsülve — jónak látja, hogy engem eddigi szerény munkatársává avasson: hazám iránti kötelességemnek tartotam aggodalmaimnak elnyomásával is a nekem felajánlott ezen díszes bizalmi állást, a melyet pedig nem ke-restem, s a melyért egyáltalán soha nem törekedtem, a melyben a nagy multu s nagy jövőjü városnak, — melynek ha szülöttje nem is, de hű fia vagyok, javát és érdekeit munkálni módomban leendő — elfogadjam.

De bátorított engem ezen sokak előtt talán méltán nagyinak látszó vállalkozásra ez a szives rokonszeny is, a mely önök részéről tisztelt uraim irányomban megnyilatkozott, s jelenleg is megnyilatkozik, a melyből azt remélhetem, hogy jóakaratu törekvéseimben támogatóim lesznek s állásomból kifolyó feladataimnak teljesítését megkönnyítik, a mely reményemet erjedjék meg, hogy itt kéretem alakjában is kifejezésre juttassam.

Azt jó lélekkel elmondhatom tekintetes közgyűlés, hogy engem sem beteges ambíció, sem indokolatlan nagyravágás nem vezetett, midőn e fontos állást s kitüntető megbízatást elfogadtam. Érezem mint már előbb is mondtam, érdemem gyengeségét, de tudom azt is, hogy engem hosszú közszolgálatom ideje alatt mindenkor tiszta hazafias szándék, becsületes jóakaratu s az a hit vezérelt, hogy ha minden igaz magyar azon a pozitív, a hová őt polgártársainak bizalma avagy a sors forgandósága állított s, szilárdan megállja helyét, szorgalommal, kitartással megteszi kötelességét: hazánk felvirul, nemzetünk boldog lesz!

Vezérelvem ma is: hiven teljesíteni kötelességemet.

Itt is e közgyűlési terebben Debrecen városának nagyfontosságú közügyeiben ez fogja vezérelni minden léptemet.

Nem csak tiszteletben tartom Debrecen városnak törvényben is biztosított autonómiáját és önállóságát, de ha az netalán mások részéről lenne megármadtásnak kitéve, annak megvédelmezésére sietek.

Azokban a nagyjelentőségű anyagi és kulturális kérdésekben pedig, melyektől Debrecen sz. kir. város felvirágzása, polgárságának, megerősödése összes lakosságának jövőjébe boldogulása függ, mindazokban a kérdésekben igaz lelkesedéssel igyekszem e nemes város lakosságát, tisztikarát és közgyűlését legjobb tehetséggel támogatni és elősegíteni.

Tekintetes törvényhatóság!

En a munka embere voltam a multban, ez kívánok maradni a jövőben is. Debrecenben, s magyar alföld e hatalmas nagymultu emporumában, mely nekem is évtizedek óta szeretett lakóvárosom, sok munka, nagy feladat vár nem csupán egyesekre, azokra, a kik kiemelkedő vagy épen vezető állásban vannak, de mindazokra, kik e város közéletében munkálni, dolgozni hivatva vannak.

Nem kívánok ez alkalommal részletekbe becsútkozni, hiszen önök mindannyian még jobban tudják mint én milyen nagy és fontos kérdések várnak megoldásra, milyen jelentős feladatok várnak megvalósításra, melyektől Debrecennek fejlődése, polgárságának s összes lakosságának jóléte függ.

En csak azt kívánom és arra kérem e nemes város lakosságát és közönségét, engedjék meg, hogy a jövő nagy munkájából

kivehessem én is részemem s szabják a reám eső részt ne erőm és tehetségemhez, de ahhoz a lelkesedéshez, mely engem Debrecen város érdekében való fáradhatatlan munkálkodásra ösztönöz. De egyben kérem tőhöz úgy a városi lakosságnak, mint az egész törvényhatósági közgyűlésnek sőt e város minden rangu és rendű lakosainak őszinte bizalmát és allandó támogatását.

Azzal a fohászokkal fordulok Istenhez, adja, hogy jó szándékunknak, becsületes igyekezetünknek Debrecen város szellemi fejlődésében s anyagi felvirágzásában teljes sikere legyen. Fogadja Nagyságos polgármester ur, ugyszintén a tek. törvényhatósági közgyűlés és a mélyentisztelt közönség az irányomban megnyilatkozott szeretetteljes jóindulatért hálás köszönetemet s ismételt ajánlom magamat mindnyájuk szives bizalmába és szeretetébe!

A beszéd elhangzása után percekig hangzott a taps és éljenzés.

A törvényhatósági bizottság nevében Kiss Albert válaszolt lendületesen:

Méltóságos Főispán ur!

Debrecen sz. kir. városnak, mint köz-törvényhatóságnak bizottsági gyűlése tanácsa és tisztviselő kara nevében erőteljes és töredett hangon bár, de őszintén köszöntöm s székfoglaló beszédében tett nyilatkozatai után bizodalommal üdvözlöm.

Bizodalommal üdvözlöm méltóságodat mert ha hazánkra, nemzetünkre és városunkra nem nehezedik is már res és az „szervenés és nyomor“, melylyel meg fenyegetve és sújtolva volt: de ezek a napok egy átmeneti korszaknak csak kezdő napjai.

„Az alkotmányt megmenteni, a parlamentarizmust fenntartani, a törvényeknek és a jognak uralmát és ez által a jog folytonosságát helyre állítani, a polgári és egyéni jogok szabadságát biztosítani és úgy a köz-igazgatás mint az állami élet minden szervének működését hazafias és megbízható mederbe terelni: ez az a program, mely ezen átmeneti korszakok munkatervét alkotja és irányítja.“

A kormány ezen programjának támogatására szövetkezett pártok egész tisztségében és sértetlenségében fenntartották elveiket és politikai meggyőződéseiket mi is örömmel fogadtuk az új korszak eljövetele nék hajnal hasadását, örömmel fogadtuk a kormány megalakulását, bár tudtuk, hogy a mi elveinknek és politikai meggyőződésünknek óhajtvá várt megvalósítását azon munkaterv még a legkedvezőbb esetben is csak előkészítheti.

Es most politikai szomorú helyzetünknél bizonyosságul naponként tapasztaljuk, hogy még azon programnak megtartása, még azon munkatervnek végrehajtásán mily sok akadályba és nehézségbe ütközik. Sőt ma már láthatjuk, hogy úgy a törvényhozás és kormány tagjaira, mint a közigazgatás terén álló férfiakra, sőt még mi reánk is a megpróbáltatások oly erős küzdelmei következnek, mely küzdelmek közt csak úgy állhatunk meg biztosan, ha az országos küzdelem élén álló férfiak iránt bizodalommal viseltünk s működésüket őszintén és egyező akarral támogatjuk. Ezért üdvözlöm én méltóságodat bizalommal, de a bizottsági közgyűlés, a tanács és a tisztviselői kar részére hasonló bizodalmat kérek tőle is.

Azon egymás iránt való kölcsönös bizodalom, mely egymásnak elvét és politikai meggyőződését tiszteletben tartja, meggyőződésem szerint az ily kölcsönös bizodalom azon köszikla alap, melyen biztosan megállhatunk s hazánknak rendületlenül hívei lehetünk, azon erős fegyverzet, melylyel a megpróbáltatások küzdelmei közt győzedelmesen harcolhatunk, a hazaszeretet által megszentelt azon lelki erő, melylyel szeretettel hazánk és nemzetünk s aztán közelebből szeretett városunk javára nagy és hasznos szolgálatakat teljesíthessünk.

De székfoglaló beszédében tett nyilatkozatai után bizodalommal üdvözlöm méltóságodat a mi otthonunknak, szeretett városunknak élén is.

Tudjuk, hogy a város tanácsa és vezetői a múltban is bölcs előrelátással, okos körültekintéssel és lelkiismeretes hűséggel vezették és kezelték ennek ügyeit. A földművelés és állattenyésztés, az ipar különböző ágai és a kereskedelem oly mértékben virágoztak itt, hogy ez a város az ország északkeleti részének központja lett. A polgárok magán tulajdona és a város vagyona úgy növekedett, hogy ez a város megadhatta és megadta az „Istennek a mi az Istené” és a királynak a mi a királyé, és a szabadságharcok idején megadhatta és megadta a magyar hazának és nemzeinek is, a mi a hazáé és a nemzeté. Az egyházak és iskolák, a közművelődési jótékonyági társadalmi és emberbaráti intézetek bőkezű pártfogója volt, sőt: a keblében levő főiskola megmentéséhez, fenntartásához és fejlesztéséhez fejedelmi adományokkal járult. Vezetőit és polgárait vallásosság és jó erkölcs, szorgalom, takarékoság és becsületesség tették országosan ösmeretessé és tiszteltté. Így lett e város a lelki szabadság világitó tornya, hazánk és nemzetünk szabadságának őrvárosa. Hogy ezután is az legyen és az maradjon, ezt munkálni és kiérdemelni tekintetes bizottsági közgyűlés, tanácsa és tisztviselői kar, a mi örökségünk és a mi elengedhetetlen kötelességünk.

Ezen törvényhatósági joggal bíró város élén fog állani Méltóságod, mint a végrehajtó hatalom képviselője, és az általam említett kötelesség Méltóságodnak is első sorban hivatása és feladata.

„Ki multjára érzéketlen,
Szebb jövőre érdemetlen.”

Azért tartom fel tehát röviden a múltat, mert az a mi jelen és jövő működésünknek alapja, kiindulási pontja és irányítója.

De ezen kötelesség teljesítésén kívül még sok és messze kiható létesítmények megvalósítása, több modern kívánalmak kielégítése és városunk háztartásának alapos és biztos rendezése várakozik reánk. Ez az oka, hogy székfoglaló beszédében tett nyilatkozata után, mint a közigazgatás terén jártas férfiut, mint a munka emberét, ki tapasztalatait, tudását, munkakedvét és férfiúi egész erejét felajánlotta, e téren is bizodalommal üdvözölöm Méltóságodat és hasonló bizodalommal kérem e bizottsági közgyűlés a tanács és a tisztviselői kar részére is.

De mivel a miénk csak a munka, az áldás Istené, Istennek áldását kérem Méltóságodra és családjára, Istennek áldását kérem főispáni működésére, hogy az a szeretet és biztetet mely most környezi, hogy az a bizodalom melylyel üdvözöljük: meg ne rendüljön, sőt: növekedjék! hogy a hiven teljesített kötelesség megnyugtató, boldogító tudatával, családjá boldogságára, hazánk, nemzetünk és városunk javára sokáig éljen!

Miután Márton Imre indítványára elhatározták, hogy az elhangzott beszédeket a jegyzőkönyvben megörökítik, a közgyűlés véget ért.

Küldöttségek.

A közgyűlés berekesztése után a főispán bevonult a polgármester szobájába és fogadta a tisztelgő küldöttségeket. Legelőször a város tisztikara jelent meg, melynek nevében Kovács József polgármester tartott üdvözlő beszédet. Azután az ev. ref. presbiterium Simonffy Imre főgondnok vezetése alatt. A r. kath. egyházat Pap János, kath. esperes vezette. Az autom. izr. hitközség Reichmann Ármán vezetése alatt jelent meg, üdvözlő beszédet Krausz Vilmos főrabbi mondott. Az orth. izr. hitközség nevében Straszszér rabbi beszélt. Megjelent a debreceni helyőrség tisztikara is, melynek nevében Gyurics Belizár honvédhuzsár ezredes üdvözölte a főispánt. A református főiskola tanári karát dr. Ferenczy Gyula akad. igazgató vezette, aki üdvözlő beszé-

dében arra kérte a főispánt, hogy az Egyetem érdekében fáradozzék. A főispán válaszában kijelentette, hogy az Egyetem kérdését a legmelegebb buzgósággal veszi pártfogásába. A gazdasági tanintézet nevében Sztankovics János igazgató beszélt. A kegyesrendi főgimnázium tanári karát Jászai Dezső házfőnök vezette. Az állami főreáliskolai tanári kart Géresi Kálmán, a pénzügyigazgatósági tisztviselőket Fauszt Elek, az ügyvédi és közjegyzői kamarát Márk Endre és Lestyán Adorján, a máv. üzletvezetőséget pedig Uhlarik Béla üzletvezető vezette.

Megjelentek továbbá a távirtda és posta hivatal Csath Zsigmond, az izr. tanítótestület Kuthi Zsigmond, a m. kir. felmérési felügyelőség Székely Ferenc, a kereskedelmi és iparkamara Szentkirályi Tivadar, a kereskedő társulat és kereskedelmi tanintézet Zádor Lajos és Fábian Lajos, az anyakönyvi hivatal Dumbrava László, a gyáriparosok szövetsége és iparfelügyelőség Polgár Zsigmond, az ipartestület Zelinger Ede, a dohánygyár Puskás Károly, a Csokonai kör Géressy Kálmán, a debreceni zenede Ujfalussy József dr. a debreceni gazdasági egyelet és a tiszavidéki mezőgazdák szövetsége Riekl Antal, a Gönczy-egyesület Kozma László, a siketnémaiskola Gácsér József s a függetlenségi párt Márton Imre vezetése alatt.

A főispánnak minden küldöttséghez volt egy két melegebb szava és mindig helyes érzéssel pendítette meg azt a hurt, amelyet a küldöttség szónoka akart megszólaltatni.

A küldöttségek tisztelgése fél kettőig eltartott.

A diszebed.

Délután 2 órára az „Arany Bika” szálló diszterme már teljesen megtelt. Mindegyik teríték mellett virág díszelgett, amelyet a bankettezők gomblyukaikba — a tulipán mellé tűztek és várták az ünnepelt főispán megjelenését.

Két óra után nemsokára megjelent Weszprémy Zoltán főispán. Percekig tartó lelkes éljenzés és a Rákóczi induló fogadta. A páholyokban ülő előkelő hölgyközönség is tapsolt és éljenzett. Weszprémy főispán ezután elfoglalta a főhelyet, a melyet óriási virágcsokor jelzett. Mellette jobbról Kovács József polgármester, balról Némethy Károly belügyminiszteri oszt. tanácsos ült.

Ezután megkezdődött a diszebed. — A Menü a következő volt:

Ételsorozat

Weszprémy Zoltán ur
Ömeltóságának
főispáni székébe 1906. június 7-ikén
beiktatása alkalmából rendezett

Társas-ebéden:

Fehér és barna leves.
Tok tártárral.
Wellington sült körítve.
Cseresznyés és turós rétes.
Liba és ruca sült.
Saláták és compot.
Csamegék.
Fekete kávé.
Borok:
Fehér asztali.
Fehér Olimpusi-Visontai.
Egri Carbinet vörös.
Ásványvívek.

A harmadik fogásnál felemelkedett az ünnepelt főispán és egy remek felköszöntőt

mondott Ó felségére, a királyra, melyet a közönség állva hallgatott végig. — Utána Kovács József polgármester hazafias, tüzes szavakkal éltette a kormányt.

A vármegye részéről dr. Czeglédy Mihály főügyész, a város részéről Vecsey Zoltán főjegyző üritettek poharat az ünnepeltre.

Utánok a mi ősz református költőlelkészünk Könyves Tóth Kálmán állott fel és felolvasta az itt következő lendületes költeményt:

A mi Fejünk.

Üdvözlő dalra gyujt ez ünnep engem,
Köszönteni a munka bajnokát,
Reményt, jövőt énekbe szöve zengem:
Napunk derül borult égbolton át.
Féltünk erőt veszítve, letiporva:
Alkotmányunk kővéra is ledől.
Bátor, vitéz csapat áll az oromra,
Ki most fejünk: az harcol ott elől.
Parancs dörög: „adjátok föl a várat!”
Hogy bevonuljon a bérszolga had?
Nehéz csatában annyi hős kifárad.
Gyöngül karuk a rabiga alatt.
Ki most fejünk: viv kőfalan szilárdan,
Nem ejti el ősi jog fegyverét.
Kis tábora élén a régi várban
Csak várja, várja . . . s fordul a kerék.
Mikor vad erőszak uralma törve,
Hazánk egén hajnal dereng megint.
Lehull a lánc . . . elásva sirtődörbe,
Mindenki csak reá gondol s tekint
S azt, ki merész tusát vívott vitézül,
Nem bántja diosvágy; ma is oly szerény,
Hol munka vár: ott alkotásra készül.
Kerülve fényt: babért nyer az érény!
Volt ám nem egy, ki rogyva sárga földig,
Feladva elvet, csusz mászik siet.
Más bőrbe bujt, de ezt ma nem köszöntik,
Keresd . . . találsz nem egy példányt ilyet!
Ki most fejünk: magát le nem alázza,
Üritsünk érte áldomásphárt!
Áldozz ha kell s tünik e haza gyásza,
Mire Kossuth apánk hiába várt!
Ki most fejünk: hazája hő szerelmé
Kísérte eddig is szövetségül:
Hű hitvese tünik imé szemembe:
Az áldomás sora reá kerül.
Kit ily fennkölt szívű nő lelkesíthet:
Nem csügged el, ha fehé tornyosul.
Szemeiből kiáradó tekintet
A lankadó szívben új lángra gyul
Ha a két Génusz óv átölelve:
Gránitnál is erősebb szikla fok,
Mit jó Nemtönk sugall: azt szólja nyelve
Rájok figyelj! s emléked élni fog!

Ezután Szűcs Miklós törvsz. elnök köszöntötte a főispánt. Dr. Losonczy Álmos a vendégekért üritett poharat. Némethy Károly min. tanácsos szép beszédben ismét az ünnepeltet köszöntötte fel és beszédét ezzel a fordulattal fejezte be:

— Adja Isten, hogy ne igen jelenjek meg többé Debrecenben főispáni installáción — csak jubileumon.

Még igen sokan mondtak toasztot, köztük Fekete Sándor szoboszlói polgármester, aki Weszprémy elődje volt a főjegyzői székben.

Ezután még számos pohárköszöntőt mondottak s a Rácz Károly kitűnő zenéje mellett az esteli órákig marad együtt a társaság.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése.

(Saját tudósítónktól.)

— június 7.

Elnök: az ülést megnyitja, s jelenti hogy Ferdinándy Béla képviselő két heti szabadságot kér. A Ház engedélyezi.

Somogyi Aladár: mint a napló bíráló bizottság előadója bemutatja bizottság ügyrendjét. A Ház tudomásul veszi a jelentést.

Rakowszky István: A kormányhoz kérdést intéz a közös költségvetés tárgyában. Célzatosan mindig az utolsó percben, kapjuk kézhez a kimutatásokat, s így a közös ügyekkel szemben nem gyakorolhatjuk az ellenőrzést. Kézbessíteni kellene azokat a nyomtatványokat a képviselőház tagjainak is. Kéri a kormányt, hogy ha már el is télt vele, legalább pótolják sürgősen a mulasztást.

Csitáry Béla: Személyes megtámadtatás címén szól. Kéri a házat, hogy a nemzetiségek tegnapi vádjainak alaptalanságát program beszédjében bebizonyítja. Ő a magyar nyelv egyedüli jogos alapját hirdette programbeszédjében.

Ezután Keszler Gyula, az összehívhatatlansági bizottság tagja leteszi az esküt. Medakovits Bogdán kimentette magát.

A külkereskedelmi szerződésekről szóló törvényjavaslatot harmadszori olvasásban is elfogadja a Ház.

Elnök Javaslja, hogy a Ház holnap délelőtti órákban ülést tartson, és napirendre tűzze ki a képviselői mandátumok igazolását.

A Ház ehhez hozzájárul, mire a jegyzőkönyv nitelesítése után az ülés véget ért.

Irodalom és Művészet.

Egy röpke dal . . .

Egy röpke dal akár a sóhaj —
De gyönge, könnyű szárnyain
Egész világot hord magával,
Ha viszi vallomásaim?

Oh, hallgass rá, ha bekopogtat,
Fogadd, ha nálad megpihen,
Szivednek elrebegi halkán:
Mi vágy zaklatja hű szívem!

És bizgy neki! Szavát meghallja
Az égben lakó Isten is,
Mert szent a költő szenvedése,
És dala imádsága is! . . .

A „Szabadság“-nak írta:

Prém József.

NAPI HIREK.

Napról-napra.

— június 7.

Wlad zeng gróf Andrásynak
Hogy „fekete gróf”! Oh kis árva,
Szeretnéd ugy-e, hogyha a
Gróf ur lenne fekete sárga?

— **Évzáró ünnepély.** A debreceni felső kereskedelmi iskola június hó 8-án tartandó évzáró ünnepélyének tárgysorozata a következő: 1. Hymnus. Előadja a vegyeskar. 2. Megnyitó beszéd. Tartja dr. Szántó Sámuel. 3. Judás. Várady Antaltól. Szavalja Frankl József középső B. o. t. 4. Népdalok. Előadja a vegyeskar. 5. Iskolai ifjusági körök jelentései és a pályázatok eredményének kiírásai. 6. Részlet Arany János „Nagyidai cigányok” c. eposzából. Előadja Vajda Jenő alsó A. o. t. 7. Záró beszéd. Tartja Szojka Gyula igazgató. 8. Szózat. Előadja a vegyeskar. Kezdeté 9 órakor.

— **Medárd napja.** Holnap, pénteken van Medárd napja. A hagyomány azt tartja, hogyha e napon esősik, az negyven napig tart. Gazdáink — a kiknek éppen elég volt a nedvességtől — aggódva szemlélnek e napon az ég boltját. Abban reménykednek, hogy ha már a harmas fagyos szent és Orbán megemberelték magokat s a képviselőházban is szünetelt a szóáradat, hát Medárd ó kelme sem áll elő az ó áradatával és nem okoz bajt a szegény földműves népeknek.

— **A szent Erzsébet nőegylet** választmányára szerdán d. u. tartotta rendes havi ülését, melyen az évi programot vég-

legesen megállapították és pozitív formában kimondották, hogy a szokásos őszi theasestélyeket, a karácsonyi vásárt s farsangi bálijukat okvetlen megtartják. A szombati virágkocsi korzó részleteinek pontonként letárgyalása után néhány szegénynek utalt ki az Egylet részint pénz, részint élelmi segélyt.

— **Alispánhelyettesítés a vármegyénél.** Hajdúvármegye vezető férfiai, mintegy 150-en értekezletre gyűltek össze ma reggel 8 órakor az „Angol királynőben”, amelyen szótöbbséggel elhatározták, hogy az alispáni szék betöltéséig Kovács Gyulát ajánlják az alispáni teendőik ellátására. A rendkívüli közgyűlés tárgysorozatának második pontjaként tárgyalták ma ezt a kérdést. Viharos jelenetek után Kovács Gyulát jelentette ki az elnöklő főispán helyettes alispánnak. Kovács Gyula nyomban letette a hivatalos esküt. Az alispáni hivatal átadására kiküldte a közgyűlés Rásó Gyula ny. alispánt, Dr. Czeglédy Mihály s. ügyészt és Weszprémy Istvánt.

— **Hajózási csatorna Debrecenen át.** Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszter valósággá akarja felváltani az előbbi keresk. miniszterek programját a Duna és Tisza csatornázása felől. — Ebben a programban minket érdeklőleg előkelő szerep jut annak a csatornatervezetnek is, mely a Tisza és mellékfolyóinak szabályozása és csatornázása révén Debrecen is bevonja e csatorna-érdekeltségbe s amely csatorna ágazatnak végső kifejlődése a Tisza és Duna között Szolnoknál vagy Csongrádnál torkolló budapesti csatornában kulminál. E csatornatervek megbeszélése céljából a keresk. miniszteriumban június 20-án és 21-én fontos szaktanácskozmányok tartanak, melyre a miniszter a debreceni kamara képviselőjében Szávay kamarai titkárt is meghívta.

— **A Csokonai kör** e hó 10-én, vasárnap d. e. 10 órakor, a Csokonai-házban (Hatvan utca 23. sz.) rendes közgyűlését tartja. Tárgysorozat: 1. Dr. Tüdös János főtitkár jelentése a kör 1905. évi működéséről. 2. Számvizsgálók jelentése az 1905. évi pénztári forgalomról. 3. Az 1906. évi költségeljárásról. 4. Tiszviselőik, számvizsgálók és tizenegy választmányi tag választása. 5. Esetleges indítványok.

— **Felhívás Debrecen városiparosaihoz.** Miután a Piac utca 27-ik szám alatt (városi bérház) uri és nőidivat áru üzletemet megajítottam, ezzel kapcsolatosan mindenféle magyar ipari készítményeket is raktáron tartok és annak elárúsítását, közvetítését elvállalom. Felhívom tehát azon tiszteit iparos mestereket, akik ilyenmikkel foglalkoznak és készítményeiket forgalomba hozni óhajtják, hogy üzletemben jelentkezni sziveskedjenek. Tisztelettel Aszmann Ferenc. 273-8-6.

— **Virágcsokrok az installáción.** Weszprémy Zoltán főispáni érája a virág jegyében indult meg. A megyei és városi tisztikar ötletes tagjai ugyanis a beiktatást megelőzőleg díszes virágcsokorral lepték meg a főispán nejét. Az ötlet könnyekig meghatotta a főispánt is, szeretetreméltó nejét is.

— **A hadapród iskolákra** vonatkozó pályázati hirdetmények a városi Tanácshoz megérkeztek. Pályázati véghatáridő a közös hadseregbeli hadapród iskolába július hó 12, a honvéd hadapród iskolába július hó 10-én. A honvéd hadapród iskolába egy Debrecen városi alapítványi hely van üresedésben, melynek elnyerése céljából a pályázati kérvények június hó 20-án délután 5 óráig

adandók be, — a Tanácsi iktatóba. A pályázati feltételek a katonai és illetőségi ügyosztálynál a hivatalos órák alatt megtekinthetők. — A városi Tanács.

— **Gyanus haláleset.** Resicabányáról jeleltek: Zabloczky György a villamosági telepen dolgozó 24 éves munkás, ki csak pár nap előtt érkezett Aradról, tegnap nyakszirt merevedés gyanus tünetei között meghalt. Zabloczkyt felboncolták és agyvelőjét az orsz. bakteriológiai intézetbe szállították. A villamos telepen az összes szerszámokat, melyekkel Zabloczky dolgozott, a tűzbe vetették és minden elővigyázati intézkedést megtettek. Az üzemet beszüntették és a gyárat alaposan dezinficiálták. Ez intézkedéseket megelőzőleg három munkás hasonló gyanus tünetek között megbetegedett kik Zabloczkyval együtt dolgoztak. A hatóság is megtette a kellő óvatossági intézkedéseket.

— **Nyomdász júniális.** A debreceni nyomdászok június hó 3-án tartott nyári táncestélyen felülfizetni szívesek voltak: Hoffmann Sándor és Niházy Dániel urak 6-6 kor. Than Gyula és Nagy János urak 5-5 kor. id. Erdélyi István és Zöld József urak 4-4 kor. Hegedüs és Sándor cég és Faragó György ur 3-3 kor. Márkus Ignác, Balogh Mihály, Kárpóli Kázmér, Halász Árpád, Király Imre, Holes János urak, Ehrenreich és Ritter cég 2-2 kor. Kaliczky Ernő ur 1 kor., melyekért, valamint a estély érdekében a jegy elárúsítással közreműködő uraknak ez uton is hálás köszönetet mond a rendezőség.

x **LETZTER JÓZSEF** fényképészeti, festészeti és fényképnagyítási műterme Piac-utca 44. dr. Ujtalussy ház. Állandó fényképképzés a műterem kapubejárataánál levő ki-rakatban.

x **Modern üzlet Debrecenben.** Ed-dig nem létezett irányu üzlet nyílt meg a Piac utca 27 ik szám alatt (Városi bérház.) A cég tulajdonosa Aszmann Ferenc kinek mai számunkban megjelent hirdetésére fel hívjuk olvasó közönségünk figyelmét.

x **Utazók és ügynökök** fix fizetéssel és jutalékkal felvételnak Schweitzer Testvérek cégnél Debrecenben, Piac utca 56.

x **Orvosi tekintélyek** előszeretettel rendelik csusz és köszvényes betegek részére a híres király balzsamot, mert ez érdemeiben páratlan, már nehányezzeri bedörzsölés teljes gyógyulást idéz elő. Ára 2 korona. Kapható a készítő Grósz Nagy Ferenc gyógyszerésznél, — Debrecen Kossuth utca „Arany egyszarvu” gyógyszeriar 107—x 51.

x **Nincs többé hajhullás.** Kipróbált, legjobb szesz hajhullás ellen az *Iziz* hajszesz. Két-három heti használat után a leg-erősebb hajhullás tökéletesen megszűnik. — Olosósága miatt mindenki használhatja. Ára csak egy korona. Kapható használati utasítással Debrecenben *Szilcz* Ferenc gyógyszerárában, Piac-utcán.

x Az Arany Bika kávéházban minden este cigányzene.

Sóvágó János bűnpöre.

Méliusz-téri rablógyilkosság.

Esküdtárséki főtárgyalás.

Hetedik nap.

(Saját tudósítónktól.)

— június 7.

Az immár egy heténél tovább folyó, bonyodalmas bűnpör holnap — a mint lát-szik — szenzációs fordulóhoz ér. A kir. ügyész ugyanis a ma d. e. s tárgyalás felfüggesz-

tését kérte, azzal az indokolással, hogy alapos adatokra tett szert Sóvágó János bűntársait illetőleg. A törvényszék — védő felszólalása után — az indítványt elfogadta.

A mint értesülünk, a rendőrség a kir. ügyész felhívására, Bardócz András rendőrbiztos utján folyton nyomozza a bűntett fonalait. Tegnap fogták el Szombati Sándor rovott multu, betörésért és rablásért már több ízben fegyházat ült egyént. Szombati vallomásától várják, hogy Sóvágó bűnösségére világosságot vet. Ezenkívül még több elfogadás várható.

A mai tárgyalásra vonatkozó tudósításunk itt következik:

A távirat.

Elnök 10 óra után megnyitja a főtárgyalást és felolvassa a Hosszu-Pályiból érkezett táviratot, amelyben az foglaltatik, hogy a keresett Mátyus András, aki állítólag a Sóvágó bűnjelként lefoglalt zöld kalapját ellopta, — ismeretlen helyre távozott: . . .

— Van e valami megjegyzése erre vonatkozólag, Sóvágó?

— Kérem, hogy idéztessék be Mátyust.

— De hallja, hogy ismeretlen helyre távozott.

— Az nem baj. Büdzentmihályon van az biztosan. Onnan tessék megidézni.

A közzvádó kérelme.

Egy pár jelentéktelen tanuvallomás után a közzvádó, Szabó Bertalan kir. ügyész felállott és előterjesztette a szenzációkat sejtető kérelmét, amely szerint kéri holnap reggelig a főtárgyalás felfüggesztését, mert alapos adatai vannak a bűntársakat illetőleg. Az adatokból, még most hivatali esküjénél fogva nem nyilatkozhatik de holnap reggel elő fogja terjeszteni.

Dr. Kardos Samu védő nem ellenzi a főtárgyalás felfüggesztését, annyival is inkább, mivel az 24 órán túl nem terjed és új, fontos lökést fog adni a még kellelőleg elő nem készített főtárgyalás menetének.

A törvényszék elrendelte a főtárgyalásnak holnap reggelig tartó felfüggesztését.

A közönség lázas izgalommal leste a nagy bűnügy ilyen szokatlan fordulatát és kíváncsian várja a holnapi szenzációs ügyési előterjesztést, amely kellő bizonyosságot fog deríteni a most még homályos ügyre.

SPORT.

A debreceni löversenyek. Az e hó 16-án és 17-én tartandó löversenyek nevezései megjelentek. Téli szükében holnapi számbunkban kezdjük el a közlését.

TÁVIRATOK.

A felirat.

Budapest, június 7. A „Magyar Hírlap” értesülése szerint, a képviselőháznak Ö Felségéhez intézendő felirata megnyugvással állapítja meg az alkotmányos rend helyreállítását s azon óhaját fejezi ki, hogy az alkotmány biztosítékai megerősítsenek. Foglalkozik az adó reformjával, az egyház és az iskolázás kérdésével. Végül ki-domborítja a választási jog kiterjesztésének szükségét, azzal a megjegyzéssel, hogy ezen reform régi követelése a mostani többségi pártnak.

Hegyi Aranka állapota.

Budapest, június 7. Hegyi Aranka, a kiváló színésznő állapota ma hirtelen rosszra fordult. A katasztrófa bekövetkezése minden percben várható.

A fumei kormányzó főrend.

Budapest, június 7. A hivatalos lap mai száma jelenti, hogy a főrendiház, az 1906. évi május hó 29-én tartott ülésében, az igazoló bizottság jelentése alapján gróf Nákó Sándor fumei kormányzó és főrend házi tag nevét, ezen jogcímen a főrendek jegyzékébe beigtatta.

Koronázási ünnepély.

Budapest, június 7. Holnap lesz a király koronázásának harminckilencedik évfordulója, melyet hagyományos kegyelettel megünnepelnek. A Mátyás-templomban istentisztelet lesz és az összes iskolákban szünetelni fog az előadás.

A merénylő ruhái.

Budapest, június 7. Madridból jelentik: Morales a merénylet után az Elliotin szerkesztőségébe menekült, a hol leborotváltatta bajuszát. Innen egy Madrid közelében fekvő kocsmába ment, a hol az éjjelt eltöltötte. Ezután ruhát váltott és felöltötte azt az öltözetet, amelyet Máte szerkesztő adott neki.

A delegáció működése.

Bécs, június 7. A magyar delegáció elnöki hivatala Tallián Béla báró vezetésével megkezdte tevékenységét.

Budapesti gabonatözsde.

(Déli zárlat.)

Budapest, június 7.

Buzakinálat kielégítő, vételkedv mérsékelt. Szilárd iránzat mellett 18,000 méter-mázsa került forgalomba 5—10 fillérral magasabb árakon. Egyéb gabonanevek változatlanok, zab tartott. Idő: esős.

Buza októberre	15.98—16.
Buza áprilisra	16.48—50.
Rozs októberre	13.12—14.
Zab októberre	13.02—04.
Tengeri júliusra	13.02—04.
„ augusztusra	13.20—22.
„ 1907 májusra	11.24—26.
Repece augusztusra	28.80—29.00.

Törvénykezés.

§ **Megtámadott mandátum.** Az általános választások utolsó napján, május hó 7-én Békéscsabán Achim Z. András parasztpárti és Bakos Mátyás függetlenségi párti jelöltek állottak egymással szemközt. A választás Achim győzelmével végződött, amelyet azonban a kisebbségben maradt párt megbízásából Kliment Pál és társai petícióval támadtak meg. Ma nyújtották be a petíciót a kir. Curiához s abban terrorizmus, etetés és itatással vádolják ugy a megválasztott képviselőt, mint annak pártját és kéri a kir. Curiát, hogy az így szerzett mandátumot érvénytelenítse és Bakos Mátyást megválasztott képviselőnek jelentse ki.

Szerkesztői-posta.

Am. Geb. „Free trade” (angol szó, olv. fré tréd) szabad kereskedelem. Tágabb értelemben a gazdasági szabadság rendszere. a szabad vezény. Ezt először az angol Smith Ádám fejtegette ki tudományosan.

T. M. K. Frivol tárcákkal és versekkel másfelé forduljon, mi nem kérünk ilyesmitől.

„*Dalban az igazság.*” És a borban, a melynek hatása alatt szülehetett zavaros poémája.

DR. BALLAY BÉLA
 ÜGYVÉDI IRODÁJÁT
 PIAC-UTCA 40. SZAM ALATT
 BÁRÓ JOZSINCZINÉ HÁZA
 FÖLDSZINTJÉN
 M E G N Y I T O T T A.

Uj üzlet a főtéren.

Aszmann Ferenc

uri és női divatcikkek:

MAGYAR MŰIPARI KÉSZÍTMÉNYEK RAKTÁRA.

Piac-utca 27. szám alatt, (Városi bérház,) Városházával szemben.

NAGY RAKTÁR MINDENNEMŰ uri és női divat különleges-
 ségekben.

Kizárólag Magyar műipari készítmények nagyválasztékban.

Üzletem megtekintésére felhívom a mélyen tisztelt közönség becses figyelmét és szives pártfogását kérem

Kiváló tisztelettel

Aszmann Ferenc.

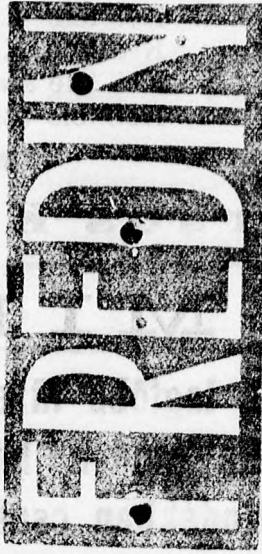
MAGYAR

Állam vasutak menetrendje

1906. május hó 1-től.

Debrecenből indul:		óra	perc
Budapest felé (gyorsvonat) —	d. u.	4	30
Budapest felé (gyorsvonat) —	reggel	8	57
Budapest — Nagyvárad felé —	d. u.	3	30
Budapest — Nagyvárad felé —	este	10	35
Szatmár — M.-Sziget felé —	d. u.	4	—
Csak Szatmár (gyorsvonat) —	d. u.	8	55
Csak Szatmár (gyorsvonat) —	este	8	24
Szatmár — M.-Sziget f. (gyorsv.)	d. u.	12	11
Miskolc — Kassa felé — — —	reggel	8	51
Miskolc — Kassa felé — — —	este	7	23
Szerencs — S.-A.-Ujhely Kassa f	d. u.	4	25
m. á. vasutó	reggel	5	35
vásártérről —	reggel	5	44
m. á. vasutó	d. e.	8	09
vásártérről —	d. e.	8	16
H.-Böszörmény	d. u.	11	11
H.-Sz. Mihály	d. u.	11	20
felé	d. u.	4	34
m. á. vasutó	d. u.	4	47
vásártérről —	este	7	—
vásártérről —	este	7	07
F.-Abony felé m. á. vasutó	reggel	4	35
F.-Abony felé vásártérről —	reggel	4	56
O.-Kócs — Polgár felé m. á. v.-tól	d. u.	4	56
O.-Kócs — Polgár felé vásártérről	d. u.	5	16
Derecske — N.-Léta felé — —	reggel	9	35
Derecske — N.-Léta felé — —	d. u.	4	51
Debrecenre érkezik:			
A reggel 8 ó. 57 p.-kor ind. gy. v.	d. u.	1	50
A déli 12 ó. 05 p.-kor ind. sz. v.	este	6	40
Az este 10 ó. 31. kor. ind. sz. v.	reggel	5	45
A d. u. 4 ó. 46 p.-kor ind. sz. v.	este	9	35
Budapestről Debrecenbe indul:			
A d. u. 12 ó. 4 p.-kor érk. gy. v.	reggel	7	25
A d. u. 8 ó. 29 p.-kor érk. sz. v.	reggel	9	—
Az este 6 ó. 29 p.-kor érk. gy. v.	d. u.	2	35
Az éjjel 2 ó. 24 p.-kor érk. sz. v.	este	7	—
(P.-Ladányi gy. v. átszállással)	este	9	15
Debrecenbe érkezik:			
Budapest felől (személyvonat)	d. u.	8	29
Budapest — Nagyvárad f. gyors	este	6	48
Budapest — Nagyvárad felől —	éjjel	2	24
Budapest — Nagyvárad felől —	d. u.	3	29
Csak P.-Ladánytól — — —	reggel	7	46
Csak Szatmár felől — — —	reggel	8	46
Szatmár — M.-Szigetről — —	d. u.	4	12
Csak M.-Szigetről — — —	este	10	11
Szatmár felől — — —	este	6	40
Kassa — Miskolc felől — — —	este	8	19
Kassa — S.-A.-Ujhely — Szerencs	d. e.	11	31
vásártérről —	reggel	7	33
m. á. vasutó	d. e.	7	40
vásártérről —	este	6	22
m. á. vasutó	este	6	28
vásártérről —	d. u.	8	29
m. á. vasutó	d. u.	8	35
F.-Abony felől vásártérről —	d. u.	7	44
F.-Abony felől m. á. vasutóhoz	d. u.	7	54
O.-Kócs — Polgár felől vás. ter.	reggel	5	25
O.-Kócs — Polgár felől m. á. v.-hoz	reggel	5	35
Derecske — Nagy-Léta felől —	reggel	7	15
Derecske — Nagy-Léta felől —	d. u.	8	18

Csak Selle és Kary

legjobb tisztító-szerét

Sárga és Fekete. Kiváltképen ajánlatos, Bxcalc, Oskaria, Chevreux és Lakk-lábelikce. Bécs, XIII.

Óvó különlegességek, valódi francia amerikai gyártmány, eredeti csomagolásban! Orvosilag ajánlva! Föltétlen biztos Ára: korona értékben tucatonként 2, 4, 6, 8, 10, 12 Eddig felülmúlhatatlan ered. amerikai ujdonság „Silk Finish Nevetear” Rendkívüli finomsága és nyújthatósága folytán teljes biztonságot nyújt. — Ára tucatonként kor 10—12 Bouts-américans (rövid mag-óvszer), tucatonként 6, 8, 10. Női óvszer „Pessarium oclusium”, Mensinga tanár szerint, orvosi rendelésre. Ára 3—5. Valódi francia óvó biztonsági szivacsok (safety-sponges) ára tucatonként 6—12 korona

Uj! Auto vaginal sprava! a legbiztosabb és legkényelmesebb női védőkülönlegesség Sok ezer elismerő nyilatkozat! Ára 15 korona.

Óvás! Ne engedje magát befolyásítani olcsóbb árú által, mert csakis valóban eredeti amerikai óvszerek felelnek meg a célnak!!!

Havibajkötők „Diana óvó.” Haskötők! (lógó has, köldök, sév vagy gyomor-baj ellen!) (Női kiszolgálás.) Gumi-göresér harisnyák, értágulás, dagadt láb-és gyermek láb ellen. — Mindennemű a beteg-ség ápoláshoz és beteg kényelemhez szükséges-hygiénikus eszközök eredeti gyári árak mellett. Kérjen ingyen és bérmentve a legújabb ki-menetű árjegyzéket zárt borítékban, titoktartás-mellett.

Keleti J. orvosi műszergyáros, BUDAPEST, IV. ker. Koronaherceg u. 27/3 főosztelendő szervita rend zárda palotájában. Gyár: Bpest. Központi városház Alapítatott 1878a

Csikes Ernő térfi szabó

DEBRECEN, Főtér 58. sz. Bank-palota.

Uri, polgári, katonai, papi és mindenféle egyenruhák a legújabb divat szerint készítettnek. — Dus raktár bel- és külföldi szövetekből.

• Vidéki megrendeléseket gyorsan eszközöl •

SERAIL-ARCZKENOCS,

A legjobb arcz-szépítő szer a mely az arcot tisztítja, fehériti és bársony puhává teszi. Minden ártalmas alkatrész nélkül!

Egy tégely ára kor. 4 fillér.

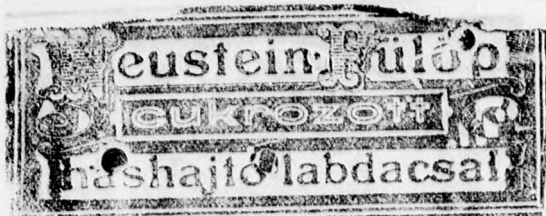
Egy kis tégely ára 70 fillér.

Serail-szappan. Kifűnő toillet szappanok a kenőcs használatahoz o
Epe-szappan.
Serail-crème. nappali használatra.
Serail-puder. Kiváló finom arczpor három szíjben, fehér, rózsás és krém 1 doboz ára 1 korona.
Serail-szájviz. A legjobb szájviz.

Előadó: dr. Rothschnek V. Emil, Mihalovics István, Tóth Béla, Róteky Pál, Muraközi László, Balázs Ödön gyógyszerész uraknál, valamint Jóna és Jóna urak droguerájában. Továbbá a készítőnél: ROZONYAI MÁTYÁS gyógyszerésztárában Aradon szabadság-tér, valamint minden más gyógyszerésztárban

Hirdetések művészi illusztrálása, szövegezőse, eredeti tervezetek kidolgozása és előleges költségvetések teljes díjtalanul.

GOLDBERGER AV.
BUDAPEST, VÁROSI-TER 20. — HIRBETÉSI IRODA.

(NEUSTEIN-féle ERZSÉBET-labdacsok.)

pirulák hasonló készítményeknél minden tekintetben feljebb becsülendők; mentek minden ártalmas anyagtól, az altesti szervek bajainál legjobb eredménnyel használtatván, gyöngéden hashajtók, vér tisztítók; egy gyógyszerem jobb s mellette oly ártalmatlan, mint a pilulák.

Székszorulás

legtöbb betegségek forrása ellen. Czukrozott külsőjük végett még gyermekek is szívesen veszik be. 15 darabot tartalmazó doboz 30 fillér, egy tekercs mely 120 db-t tartalmaz, tehát 120 pilulát tartalmaz, csak 2 kor. 45 fill. A pénz előleges beküldése mellett egy tekercs bérmentve szállítatik.

Óvás! Utánzásoktól különösen óvakodjunk. Kérjük határozottan Neustein Füllöp hashajtó-labdacsait. Valódi csak, ha minden doboz törvényileg bejegyzett védjegyünkkel piros-fekete nyomtatásban „Szent Lipót” és „Neustein Füllöp gyógyszerész” aláírással van ellátva. A kereskedelmi törvényszékileg védett csomagjaink aláírásunkkal vannak ellátva.

Neustein Füllöp „Szent Lipót”-hoz címzett gyógyszerára Bécs, I., Plankeng 6. Kapható: Debrecen: Balázs Ödön. Füleki Pál, Mihalovics J., Murakózy L., Dr. Rothschnek, Tóth B. gyógyszerész uraknál.

16.045. számhoz.
III. 1906.

Hirdetmény.

Értesítjük a t. utazó közönséget, hogy **f. év június hó 1-én, csütörtökön a Hortobágyon megtartandó állatvásár napján** Debrecenről Hortobágyig és vissza egy I., II. és III. osztályu kocsikból összeállított

vásári vonat

fog közlekedni.

Indulás Debrecen állomásról reggel 3 óra 15 perckor, érkezés Hortobágyra reggel 5 óra 11 perckor.

Visszatelé indulás Hortobágyról délután 5 óra 55 perckor, érkezés Debrecenbe este 7 óra 53 perckor.

Debrecen, 1906. június 6 án.

Az üzletvezetéség.

(Utányomás nem díjazatik.)

Keil-lakk

legkitűnőbb mázoló-szer puha padló számára.

Keil féle viasz-keács keménypadló számára.

Keil féle „Glasur” fénymáz 90 fill.

Keil-féle arany-fénymáz kopkereteknek 40 fill.

Keil-féle szalmakalap-festék minden színben.

Mindenkor kaphatók:

Borsos Kata cégnél Debrecen.

MINIMAX.

A legtöbb tüzesetek a nyári idényben esnek.
Ha minden háznál, üzlethelyiségben, műhelyben
szállodákban csak egy

„Minimax”

tűzoltó készülék volna, nagy tűzkárok lennének elkerülhetők.

Minimax szab. tűzoltó készülékek egyedüli raktára

TOTH GYULA

vaskereskedő, DEBRECEN városháza. 240-x-7

MINIMAX.

Kertek kiültetése alkalmából figyelembe ajánlom, nagy készletemet szép szőnyeg és virágzó növényekből olcsó árban.

Paczelt János

Debrecen, Kossuth-utca.

Málnási Mária
Málnási Siculia
Borszéki, Bikszádi
Luhí Margit
Luhí Erzsébet
Mohai Ágnes
Parádi, Polenai
Répatl Salvator
Sztójkai Szolyvai
Szlavini, Suliguli
Magyar borvizek.

Minndennemű gyógy- és borvizeket folyton friss töltésben, jutányos árban ajánl

Csanak József

fűszer, csemege bor- és ásványvíz kereskedése.

Telefon 70. szám.

Helybeli megrendelések házhoz szállítanak.

Bartfai, Bilini,
Budai, Czigolka,
Csizi, Smei, Halli,
Ivándai, Karlsbadi,
Krondorfi,
Korytnczai, Lipiki
Marianbadi, Parádi
arzen,
Preblai, Rohitschi stb.
Selters

Gyógyvizek.